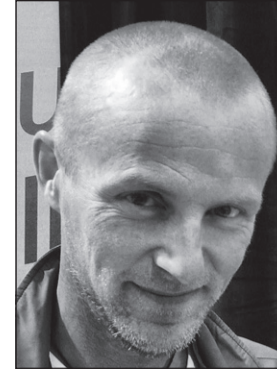

Marias ansigt
2000 års portrætter af
Guds moder. Side 10

weekendavisen BØGGER

Nr. 48 28. november - 4. december 2008

Krimi
Jo Nesbø driver gæk med
læsere. Side 12

Aisha. Muhammeds yndlingshustru er rollemodel for muslimske kvinder. Efter at have læst Sherry Jones' roman, forstår man hvorfor.

Profeten i øjenhøjde

Af **LARS BONNEVIE**

Sherry Jones: Medinas Juvel. Oversat fra amerikansk af Pernille Nørregaard efter »The Jewel of Medina«. 340 sider. 268 kr. Presto Forlag.

DER har været en del blæst omkring udgivelsen af Sherry Jones' roman om Muhammeds yndlingshustru Aisha, både i USA og i udlandet, men lad mig berolige læserne med, at vi næppe vil se ophidsede islamister brænde bildæk i gaderne på grund af denne udgivelse. Dens sigte er nemlig det stik modsatte af Salman Rushdies *De sataniske vers*, og de, der ser frem til en omgang Muhammed-bashing eller islamkritik, vil blive slemt snydt og behøver derfor ikke at læse videre. Jeg fatter simpelthen ikke diverse forlags berøringsangst over for denne bog.

Det er en rigtig godt fortalt roman om en af islams helt store kvindeskikkelser, Aisha, datter af Muhammeds ven og stammefrænde Abu Bakr, som blev den første kalif efter profetens død. Vi møder hende som seksårig, hvor hun bliver lovet væk til Muhammed, og forlader hende som attenårig, hvor Muhammed udånder i hendes telt, mens hun holder om ham og derved demonstrerer, at det var hende, som var yndlingshustruen. Det er hende selv, der fortæller om sit liv, så man

næsten kan høre hendes stemme, der i mellemtiden har fået en svag amerikansk accent.

Romanen standser ved Muhammeds død, men det gør historien ikke. Aisha blev ikke blot kendt som ophavskvinde til omkring en fjerdedel af sharialovgivning, der er baseret på hendes beretninger om, hvad Muhammed gjorde og anbefalede, hvilket gjorde hende til en af islams betydeligste religiøse autoriteter. Hun var også en foretagsom politiker, der deltog med liv og sjæl i magtkampene efter Abu Bakrs død og tilmed anførte sine tilhængere i et feltslag uden for Basra i 656. Hun døde 65 år gammel, vistnok. Nogle muslimske feminister tilskriver kvindernes ringe status i islam det faktum, at Aisha tabte slaget ved Basra, og de bruger hende som rollemodel til at få indført ligeret mellem kønnene. Det er et godt valg.

SHERRY Jones har baseret sin roman på en omfattende research om forholdene i Arabien i det 7. århundrede. Hun har også brugt de kilder til Muhammeds liv, der foreligger i form af biografier og overleveringer om profetens praksis eller sunna, muslimer også i dag forholder sig til som rettesnor. Det er imponerende, som hun får gestaltet en fjern fortid, så man mærker solen svide og sandet og fluerne knase mellem tænderne, mens man med Aishas blik inde fra Muhammeds kvindelig følger med i de politiske og militære kampe, der endte med en sejrrig verdensre-

ligion. For ikke at tale om forholdet mellem Muhammeds koner, der skiftevis hvæser ad hinanden og allierer sig mod familieoverhovedet – her er der virkelig røg i teltekøkkenet.

Naturligvis skal Aisha se godt ud i en roman, og her er hun lyshudet og rødhåret, men som sagt ikke særlig gammel. Til gengæld er hun uartig, svarer forældrene og andre voksne igen og har allerede dengang en udviklet sans for tilintetgørende replikker. Og så kan hun få Muhammed til at grine, så latterbrølene bølger gennem huset, når han er på besøg. Hans erotiske appetit angives undertiden som grund til, at han havde mange koner, men Jones kommer sandheden nærmere, når hun hævder, at ægteskaberne, som det var skik på den tid, var en måde at besegle politiske alliancer på. Dem havde han brug for, og Abu Bakr var oplagt i denne forbindelse.

Jones følger kilderne i sin beskrivelse af forholdet mellem den 52-årige Muhammed og den 9-årige Aisha, hvis ægteskab i denne version dog først fuldbyrdes, da hun er kommet i teenagealderen. I stedet leger Muhammed med dukker sammen med hende og lærer hende at slås med sværd. Han har efter alt at dømme virkelig elsket sin lille kone, og følelserne har været gensidige. Det viser sig i den kendte historie om, hvordan den 14-årige Aisha ved en fejltagelse er blevet efterladt i ørkenen af sit rejseselskab og senere kommer hjem i selskab med en ung mand, barndoms-

kæresten Safwan, til omgivelsernes store forargelse. Stening for utroskab er blandt de mere milde forslag til straf, Muhammeds venner fremkommer med, men så får Muhammed selv en åbenbaring: Allah har fortalt ham, at Aisha er uskyldig. Og for fremtiden skal der være fire øjenvidner til et uægteskabeligt forhold, hvis sagen skal pådømmes, hvilket er det samme som at sige, at utroskab i realiteten ikke kan straffes!

LIGESOM tilfældet er med Jesus-skikkelsen har Muhammed været genstand for stærkt divergerende fortolkninger i Vesten. De fleste har ikke været positive, hvilket kan have noget med konkurrenceforholdet mellem kristendom og islam at gøre, men også, at Muhammed bliver målt med en langt senere tids alen.

Jones viser derimod, at han ud fra tidens egne forudsætninger, hvor magt var ret, og grusomhed mod de svage hørte til dagens orden, er i besiddelse af ganske mange dyder, herunder den tolerance, som han får hårdt brug for på hjemmefronten. Vi møder ham, om jeg så må sige, i morgentøfler, stålsat i sin tro, men særdeles menneskelig på alle andre områder.

Vi har dermed med en roman at gøre, der ikke er ude på at grave flere grøfter, men som gennem sin forfatters empati og indlevelses-evne i en vanskeligt tilgængelig kultur får skabt et billede af profeten i øjenhøjde og af en til alle tider fascinerende kvinde.

Ægte og overbevisende

SOM SAGT ER HANS EDVARD NØRREGÅRD-NIELSENS FJERDE OG SIDSTE TIDSBILLEDE

NYHED!

»Ægte og overbevisende ... Særdeles godt selskab.« LARS HANDESTEN, BERLINGSKE TIDENDE
»Det lykkedes at holde stemningen fast ikke blot i Nørregård-Nielsens eget sprog, men også i de sitrende prægtige billeder.« ★★★★★ JAKOB LEVINSÉN, JYLLANDS-POSTEN »Til glæde for mange læsere.« NILS GUNDER HANSEN, KRISTELIGT DAGBLAD

HANS EDVARD NØRREGÅRD-NIELSEN
SOM SAGT
NYHED · KR. 199,- (VEJL.)

KØB DEN HOS DIN BOGHANDLER